

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတၢ် ကိၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ်သန့တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢ ဟူၣ်ရိၣ်တီၤခၢၣ်သးကိၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ (Title 1) တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢ လိၢ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ကိၣ်တဖျၢၣ်ဂ့ၢ်တဖျၢၣ်ဂ့ၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤန့ၣ်, လၢတၢ်သးတဖျၢၣ်ယီၤ ကြၢးမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီး နီၤလီၤန့ၣ် မိၢ်ပၢ်လၢအဖိၣ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိး တၢ်တဖၣ်လၢ မိၢ်ပၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ် သန့အလံာ် လၢအဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤမိၢ်ပၢ် လၢအတဲၤဖျၢၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်လိၢ်ဘၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကိၣ်မိၢ်ပၢ် ဒီး ဟံၣ်ဖိၣ်ယီၤ တၢ်သးလီၤပလိာ် သန့.တၢ်တီၢ်ကျဲၤ 116(b)-(School Parent and Family Engagement Policy/Plan 116(b)), Every Student Succeeds Act ကိၣ်ဖိၣ်ကိးဂၤဒီး မၤန့ၣ်တၢ် တၢ်မၤ အပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

A. တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်သန့ တၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ်

၁. တၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် တနံၣ်တဘျီ, ဝဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဂ့ၢ်, လၢမိၢ်ပၢ်လၢအဖိၣ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ်ကိးဂၤအဂီၢ် ကြၢးဘၣ် တၢ်ကွဲၣ်မုၢ်အီၤ ဒီး ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢအီၤလၢ အကဟဲထီၣ်ဝဲ, လၢတၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါမိၢ်ပၢ် လၢအကိၣ်အတၢ် ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ် ဖိအဖျါလၢ အကူၣ်ဝဲအံၤအပူၤ ဒီး ဒုးန့ၣ်ပၢ်အီၤ အကူၣ်ဝဲအံၤ အတၢ်လိၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ဒီး မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ်လၢ အကဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- * တနံၣ်တဘျီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအီၤဝဲ တၢ်တူၢ်လိာ်မုၢ်ကဒါက့ၤအနၤ ဝဲတီၤခၢၣ်သးကိၣ် န့ၣ်လီၤ.
- * တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ အလံာ်ဖိ လၢအဟံၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ မိၢ်ပၢ်ကိးဂၤဒီး န့ၣ်လီၤ.
- * ပုၤမၤတၢ်ဖိ ကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ အကတဲၤဖျၢၣ်ဒုးန့ၣ်ပၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဝဲအံၤ န့ၣ်လီၤ.

၂. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်တၢ်သုးကျဲၤမၤအီၤ ဖိအကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်အိၣ်သး, ဖိအမ့ၢ် ထံၣ်လိာ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢဂီၤခီ မ့တမ့ၢ် ဟါခီ, ဒီး ကကတဲၢ်ကတီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ အကူၣ်ဝဲအံၤဝဲအံၤမၤစၢၤဝဲ, သိလ့ၣ်တၢ်လဲၤတၢ် က့ၤ, တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့, မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤဟးဆူဟံၣ် လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး မိၢ်ပၢ် တၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ် အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

- * မိၢ်ပၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢ ဟါခီ မ့တမ့ၢ် ဝဲမုၢ်ထူၣ်ခါအဆၢကတီၢ်, လၢအအိၣ်ယုၣ် မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်, လၢမိၢ်ပၢ်တလိာ်ဟ့ၣ်အပူၤ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စဝဲနံး ဒီး ကညိပုၤတဲၤကျိၢ်ထံတၢ် ကအိၣ်ဝဲ န့ၣ်လီၤ.
- * မိၢ်ပၢ် ကဒီးန့ၣ်လံာ်ကွဲၣ်မုၢ် လၢအလဲၤဟးလၢကိၣ် ဝဲအဖိၣ်မၤလိာ်တၢ်အဆၢကတီၢ် ဝဲဂီၤခီ မ့တမ့ၢ် ဟါလီၤခီ ဝဲကိၣ် ထီၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * တၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သိ ဒီး တၢ်ကိာ်ထီၣ်သိ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤလၢ အကြၢးလိာ်အသးဒီး မိၢ်ပၢ်အတၢ်အိၣ်သး န့ၣ်လီၤ. စဝဲနံး ဒီး ကညိပုၤတဲၤကျိၢ်ထံတၢ် ကအိၣ်ဝဲ လၢကမၤစၢၤတၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

C. ကိုတင်သွင်ထိုင် ကြိုပျက်ညီ လာ တပ်ဟ်ဃုာ်မာသကိးတင်အဂီၢ်

လာတင်ကမာလီၤတံၢ် မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟ်ဃုာ်ဟ်ဂီၢ် ကအိၣ်ဒီး တၢ်မံသုၣ်ကျၢၤသးအဂီၢ် ဒီး လာတၢ်ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်မာသကိးတၢ်လာကွီၢ်, မိၢ်ပၢ်တဖၣ်, ဒီး ပှၤတဝါ လာတၢ်ကမၤဂ့ၤထီၣ် ပှၤကွီၢ်ဖိ အတၢ်ဖဲးလိမၤဒီး တၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး အဂီၢ်န့ၣ်,

- a. ကြားကတဲာ်ကတီၤန့ၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လာမိၢ်ပၢ်လာအဖိမၤလိတၢ်လာကွီၢ် မ့တမ့ၢ် လာလီၢ်ကဝီၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့တၢ်ကရၢကရိအအိၣ် တဖၣ်အဂီၢ်, န်အကြားဝဲဘၣ်ဝဲအသိး, လာအကနၢ်ပၢ် တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ န်အမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ် အတၢ်ဖဲးလိမၤဒီး တၢ်သုၣ်မံသးမုာ်အပတီၢ် ဒီး ကီၢ်စဲၣ် ပှၤကွီၢ်ဖိ တၢ်ဖဲးလိမၤဒီး တၢ်မၤန့ၢ်မၤန့ၢၤ အတပတီၢ်, ကီၢ်စဲၣ် ဒီး လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဖဲးလိမၤဒီး တၢ်သမံသမိး, ဒီးလၢ ကဘၣ်ကွၢ်ထွဲ ဖိသၣ်အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လဲၣ် ဒီး မၤသကိးတၢ်ဒီး ကွီၤသရၣ်တဖၣ်လဲၣ် လာတၢ်ကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ပှၤကွီၢ်ဖိ အတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * ဖဲတၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သိ ဒီး တၢ်ကီၢ်ထီၣ်သိ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဆၢကတီၢ်, တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတၢ် မိၢ်ပၢ်တဖၣ် တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤဘၣ် ထွဲဒီး ကလံၤထံးဒဲၣ်ခိထံၣ် တၢ်ဖဲးလိမၤဒီး တၢ်သုၣ်မံသးမုာ် အပတီၢ်တဖၣ်, တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်လၢ တၢ်ကသ့ၣ်ညါ ပှၤကွီၢ်ဖိ အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, ဒီး ကျိၤကျဲၤလၢ တၢ်သုၣ်အီၤလၢ တၢ်ကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ပှၤကွီၢ်ဖိအတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဂီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- * ကြားကတဲာ်ကတီၤန့ၣ် တၢ်ပိးတၢ်လိ ဒီး တၢ်သိၣ်လိတဖၣ် လၢကမၤစၢၤမိၢ်ပၢ် န်သိးအကသ့မၤသကိးတၢ်ဒီးအဖိ လာအကမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဖိ အတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * လံာ်စဲးကျဲၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ မိၢ်ပၢ်ကိးဂၤဒဲးအဂီၢ် ဖဲကွီၢ်အိးထီၣ်အမူးအဆၢကတီၢ်, မိၢ်ပၢ် တၢ်ဟ်ဃုာ်ဟ်ဂီၢ်အနၤ, ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * ဟံၣ်ဒီးကွီၢ် တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သး, တလါတဘျီ လံာ်တၢ်ကစီၣ် လၢအဟ့ၣ် မိၢ်ပၢ် တၢ်ဆိကမိၣ် ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် လၢအကမၤစၢၤအဖိ လၢ တၢ်ဖးလံာ် ဒီး တၢ်ဒုး အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤအီၤလၢ ကီၢ်ရူၣ်လီၢ် ကဝီၤအပှၢ်ယဲၤသန့အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- * ကြားသိၣ်လိန့ၣ်လိ ကွီၤသရၣ်တဖၣ်, ပှၤမၤစၢၤပှၤကွီၢ်ဖိတဖၣ်, ကွီၤခိၣ်တဖၣ်, ဒီး ပှၤမၤတၢ်ဖိအဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်လၢ မိၢ်ပၢ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ, မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလီၤ အတၢ်ကဲဘျူးကဲဖျိၣ် ဒီး အလုၢ်အပူၤတဖၣ်, ဒီး တၢ်ကြား မၤသကိးတၢ်တပူၤသိဒီးမိၢ်ပၢ် န်ပှၤမၤသကိးတၢ်လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒဲးသိးသိး, ဒီးလၢ တၢ်ကမၤဖျါထီၣ် ဒီး မၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒု မိၢ်ပၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်, ဒီး သ့ၣ်ထီၣ် တၢ်စၢၤယၣ် လၢမိၢ်ပၢ် ဒီး ကွီၤအဘၣ်စၢၤ န်လဲၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအပိးအလိ န်အမ့ၢ် တၢ်မၤကီၢ်ထီၣ်သး, AVE တဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ မိၢ်ပၢ်အဂီၢ် ဒီး ပှၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ် ဖဲပ ကွီၢ်အံၤ န့ၣ်လီၤ.
- * ကြားမၤလီၤတံၢ်ဒဲးသိး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ကွီၢ် ဒီး မိၢ်ပၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ဆုၤလီၤအီၤဆူ မိၢ်ပၢ်လာအဖိမၤသကိးတၢ်တဖၣ် လၢကျိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်နၢ် ပၢ်ဝဲသ့ တခါ န့ၣ်လီၤ.

- * တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတၢ် အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆၢလီၤအိၣ်ဆူဟံၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်လံာ် ဒီး ကျိၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတၢ် မိၢ်ပၢ်န့ၢ်ပၢ်ဂဲၣ်ဒၣ်သ့ န့ၣ်လီၤ.
- * ကြၢး မၤက့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် တဘျုးဘျီ, မ့တမ့ၢ် မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢဟံၣ် လၢက့ၢ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤမၤတၢ်ဖိ အဘၣ်စၢၤ, လၢအမၤသကိးတၢ်လီၤလီၤဒီး ဖိသၣ်, ယုၣ်ဒီး မိၢ်ပၢ်လၢ အလဲၤထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢက့ၢ်တဘျုးတသ့တဖၣ်အဂီၢ်, လၢတၢ်မၤအိၣ်ထီၣ် မိၢ်ပၢ် တၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ် ဒီး တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤလီၤအိၣ် လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဘျုးခါ ဒ်သိးအကဘၣ်လိာ်ဒီး မိၢ်ပၢ်အတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. လီၤတဲၤစိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအိၣ် ဖဲအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်အခါ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤ လၢက့ၢ်သရၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်အဘၣ်စၢၤ ကဘၣ်တၢ်မၤအိၣ် ဖဲအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်အခါ န့ၣ်လီၤ.
- * မိၢ်ပၢ်ယုၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ အကထံၣ်လိာ်ဒီး က့ၢ်သရၣ် လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အဂၤ လၢဒီတနံၣ်ညါအတီၢ်ပူၤ သ့ဝဲ န့ၣ်လီၤ.
- * ကြၢးဒုးအိၣ်ထီၣ် ကီၢ်ရၣ်လီၢ်ကဝီၤ မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ကိၣ်ကးကရၢ လၢကကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် လၢတၢ်ကရၢကရိအပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအိၣ် ဒ်အကူၣ်ဝဲအံၤ အိၣ်ဖျါဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.
- * ကီၢ်ရၣ်လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတၢ် မိၢ်ပၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကမံးတံာ်ကရၢတဖၣ် တနံၣ်တဘျီ ထံၣ်လိာ်အသးဒီး က့ၢ်တဖျါဒီးတဖျါဒ်အခါစး န့ၣ်လီၤ.
- * မိၢ်ပၢ်က့ၢ်သရၣ်တၢ်ကရၢကရိ(ဖံၣ်ထံၣ်အိၣ်)အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ ကီၢ်ရၣ်လီၢ်ကဝီၤ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကမံးတံာ် အကရၢဖိန့ၣ်လီၤ.

D. ကျဲၤပၢ်ညီ

- လၢတၢ်ကလူၤပိာ်မၤထွဲ မိၢ်ပၢ်တၢ်ဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ် ဒ်အကူၣ်ဝဲအံၤလီၢ်ဘၣ်ဝဲအသိး ဒီး လၢတၢ်ကက့ၢ်လိမၤထွဲသးအဂီၢ်, ကီၢ်ရၣ်ဒီးက့ၢ်တဖၣ် ကြၢးကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢလၢပုၤပုၤ လၢမိၢ်ပၢ်လၢအဖိကတီၢ်အဲးကလံးကျိၣ် တဘၣ်အါအါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, မိၢ်ပၢ်လၢ အဖိကဲက့ၢ်က့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်, မိၢ်ပၢ်လၢ အဖိသုး လီၢ်သုးကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ် လၢအကဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်အဂီၢ်, လၢအဟံၣ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ဒီး က့ၢ်အလံာ်ဘိးဘၣ်ဟံၣ်ဖျါ လၢကျိၣ်လၢ မိၢ်ပၢ်န့ၢ်ပၢ်ဂဲၣ် တခါ ဒ်သိးအဝဲက့ၢ်လိမၤဒီးအသး ကသ့အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- * လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်, လံာ်မဲၤကစံဖိတဖၣ်, လံာ်ဖိလံာ်ဆၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်အါၣ်လီၤတဖၣ်, ဒီးလံာ်ပရၢတဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ အဲးကလံး ဒီး စဝဲနံးအကျိၣ် န့ၣ်လီၤ.
 - * ပုၤတဲၤကျိၣ်ထံတၢ် အိၣ်ဝဲဝဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်အဆၢကတီၢ်, တၢ်လဲၤဟးဆူဟံၣ်အဆၢကတီၢ်, ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ.